

בעזרת השם יתברך

ספר
שלחן גבוה
על שחיטה וטריפות

חודש מנחם אב שנת תשמ"ה לפ"ק

ברוקלין נוא יארק

שלחן גבוה

ושתמח בזה ואלתם!

מה מאד יעלזו חכמים בקרבם, ופיהם יענו הירד! בשורם כי אהל וזרח
הספר הקדוש הלז ויצא מתחת מוכח הדפוס-שנית ביתר חזון, וכלילת
יופי והדרת מהם' הראשונים אשר היו עדינה! ובפרט חכמי לב אשר להם יד
ושם בעסק השחימה ותחת פארות שרשיו יסובבו, הנה בעתה ששון ושמה
יהיה להם למוח! ומעשה תוקף וגבורת הספר הנחמד הנ"ז הוא באור רחב
ומספיק על דברי מרן ב"י הקדוש זע"א בחיו"ד מה' פרסיות (וגם על א"ח ויר"ד
מה' פרסיות ואיך, ובמקום אשר חירש איות ענין הגתנו ציון בדמות חצי לבנה
(כזה), אשר חלה ידי הרב הגדול במורה"ר יוסף מולכו ולהיה,
הבי קרא שמו **שלחן גבוה** שם רמו לשמו
כאשר הגיד בהקדמתו בספר א"ח, ויען כי לעתות האלו שחרותו
ובקשותו הספר הנ"ז ולא נמצא אף אחד בעיר ודלו מאנוש נעו: אשר ע"כ
רוח ה' התגוססה בקרבנו ותהלום בחוכבו להביאו שנית אל מכבש הדפוס ויצא
מחשבתנו לרצון בסיעת שוכן על! ועתה באנו לתת תודה לאל צורינו כי
הגיענו עד הלום לבא אל קצו ותכלתו בן יהיה עמנו גם להפיצם בישראל לא
ירפנו ולא יעזבונו, גם זכות מרן ב"י זיע"א, וזכות הרב המחבר יהיה לנו
לסתר ולאל שוכן שמים יראה בעינינו, ויאמר די לצרותינו, ויחיש לנאלנו
בעוב"ק:

כ"ד איש צעיר

חוקיהו שבתו

ושותפיו הי"ו

נדפס

שנת תרמ"ד לפ"ק:

נדפס בארץ-ישראל, שנת תש"ל

מכתב תעודה :

משני המאורות הגדולים, פרי קודש הלולים, תרשישים ואראלים, עומדים בפרץ, תהלתם מלאה ארץ, הרב הגדול, מבצר עוז ומגדול, סבא דמשפטים עמ"ד ראש"ל קש"ת כמותר"ר **רפאל מאיר פאניז'יל יצ"ו**: והוד והדר הרב הגדול, מבצר עוז ומגדול, שר צבא ישראל עשרת צכי גולת אריאל, ראב"ד מקודש קש"ת כמותר"ר **יש"א** ברכה מאת ה', לעד ינון שמם, וכסאם כימי שמים כיר"א :

כאור יפעת החרם עת בא הצפירה, תשלח מוטות כנפיו על פני תבל, וקוי זיוו יעופו בברקים על ראשי נצני חמד, פרחם יאירו כזהר הרקיע, בספירים מתנצצים כעין החשמל עצי ברושים ירצדון לקראתו, עפאי שיחים ימחאו כף לקול פעמיו מזרות מרום יאכפו אונם כככי שחק ירוצו בית מנוסם, ישני תבל יקצו כרן יחד ויעשו כמעיל ששון לשבילי אורו ידרכו דהרותיחם ישומו איש איש אל עבודתו ואל משאו : האה ! כן בקודש ראינו אורה יפיפה מתנצין, תפארת חגור מתניו ותהלה אזור הלציו ספר אדיר ומאור נערץ, נובע משפטי אלקים ותורות נפשיות, אשר הרה וגם חלה, יד קדוש תפארת האדם עצום ונורא אוהב התורה ה"ה מעלת הרב הגדול חסיד וקדוש כמותר"ר **יוסף מולכו** זלה"ה זי"ע"א מנוחתו כבוד, האיר ביופיו פני עם קודש צהלה וריצה, העמיק חקור ואל קרא לו **שלחן גבוה** עוצם חילו הן זה ימים כבירים אשר יפעת הדרו לא גראה בעליל נעלם מעיני כל משחריו, השמחים אלי גיל אחוזו צער כי יבש מעיינם, ומים אין לרוות צמאונם, אי לזאת, רוח ה' דבר בלב חכמי לב יקרי הערך להעלותו שנית על משבח הדפוס נקי ובר מכל שגיאיה אשר ע"י הובא לבית הדפוס שנית גם ספר היקר **תורת הובח** מאת נאון ירושים **ח"ך** בדרא זצוק"ל, ויריקו אמתחוהם מלא כסף וזהב, גם אנחנו נעטה ומוצודחם יעמוד להם לעזרה נצח : וגורה שלוחה מאתנו בכח אל אדיר לעם פוזורנו עם ועיר ממלכה וממלכה לכל יוכל איש הרים ידו ולהעלותו על מזבח הדפוס עד משך עבור עשר שנים רצופים נו"מ מיום א' לחודש מנחם התרמ"ד ליצירה, והשומע לנו ישכון בטח, ועדהם תבא ברכת טוב :

הצעיר

יש"א ברכ"ה

הצעיר

רפאל מאיר פאניז'יל

ס"ט, מקום

דיעבד ואפילו ליכא הפסד מרובך ולדעת ב"ח ודעמיה כ"ל
דוקא בהפסד מרובך יש לכקל :

ולענין מעשה נקטינן בדברי ה"ב המפה ולכתחילה אנו
שוחטים מטעמיה הגדולה ולמטה ואם שחט מטעמת

הגדולה ולמעלה ושייר גדולה
הראש כשרה וכן עשיתי מעשים
אני הכותב פעם אחד ששחטתי
כבש אחד במקולין של גויס וכגוי
מפליד כי שישחט אותו למעלה
סמוך לראש בין כשכיל העור שלא
יתקלקל בין כשכיל הכשר שלא
ילך ברבה ללד הראש ואחר
ששחטתי במהירות ונגערת בגוי
רחיתי ששהטתי למעלה מטעמת
הגדולה ושיירתי בחיטים ללד
הראש והכשרתו .

ומ"ש כה"ג בהגהת הטור
הוא ב' ז"ל וביאר
נתיב כחוב וענין החיטים האלה
חין אנו בקיאים וגם הפשתי
והקדתי ושאלתי את פי גדולי
הבודקים הבקיאים במלאכה זאת
כהוגן והם השיבוני שלא בוא עד
תכליתם לכן הירא את דברי ה'
לא יכשיר שום הגרמה שהיא
למעלה מטעמת הגדולה כיון שאין
אנחנו בקיאים ויודעים חטים
הללו מה הם או אלה הם עכ"ד
יאר נתיב א"כ ה"ב יואר נתיב
ולשוחטי דורו לא נחגלה חטים

הללו לנו נחגלה ולמפשטי עורות שדורינו שידעי אותם :
(ה) ושיעורו למטה עד ראש כנף וכו' בפ"ג דהולין דף מ"ה
פ"א תני רבי חייה בר יוסף קמיה דר' יוחנן כל הלאר כולו
כשר לשחיטה מטעמת הגדולה עד כנפי הריאה התחתון
אמר רבא תחמונה שהיא עליונה כלומר כשחופס הקנה בידו
היא עליונה שאני אומר כל שפושטת לוארה ורועה ובלבד
שלא תאחז :

וכתב רבינו גב"י שהגבות מיימון האחרונות כתבו ז"ל
עד ראש כנף הריאה פירוש אונס תחמונה שהוא
גדל שמאל היא חדא וכשהבמה רועה יולאה מן הגוף יותר
משל ימין שהיא עבה עכ"ל ורבינו סתם הכא ולא פירש עד
אחיה כנף האונה קאמר וה"פ וברמ"ז ז"ל הביאו לפסק הלכה
הא דהגבה מיימון : (ו) כשנפוחין אורה וכו' כ"כ רבינו
ירוחם ז"ל ופשוט הוא כיון שנתן רבא שיעור זה כשפושטת
לוארה ורועה היינו מתיים ובחיי בהגמה הריאה היא נפוחה .
(ז) והיתה רועה וכו' כבר זכרנו למעלה כל שפושטת לוארה
ורועה והא דלא כתב ובלבד שלא תאחז הסימנין בידו וימשכס
למעלה כמ"ש רבא וכדפרש"י ז"ל משום דכיון דכתב בלי
שחטנים עלמה וכו' וכל שכן שלא תאחז על ידי אדם שיכול
להמשיכס יותר מהבמה עלמה : (ח) בלי שתאחז עלמה
וכו' בגמרא שם בני רב חיינא תלסה עלמה מהו חיקו פרש"י
תלסה עלמה לפשוט מאד לוארה בשעת שחיטה מהו חיקו
ולחומרה וכן הלכה עכ"ד : (ט) ובושט מתחילת המקום וכו'
הרי זה לשון הרמב"ם ז"ל בפ"א מהלכות שחיטה ממחלוקת
רב ושמואל בפ' שלישי דהולין דף מ"ג ע"ב אחרת תורבין
הושט רב אמר במשהו כלומר יקבתו במשהו טרפה ושמואל
אמר ברובו רב אמר במשהו מקום שחיטה הוא ושמואל אמר
ברובו או מקום שחיטה הוא ופסקו הפוסקים ז"ל בהא כשמואל
דתורבין הושט לאו מקום שחיטה הוא ובעי בגמרא כי יהיו
תורבין הושט אמר רב ביבי בר אביי כל שחוטכו אותו ועמד
במקומו זהו תורבין הושט ואחרי ושת כל שחוטכין וכיון וכתב
כה"ג בהגהת הטור אות ז' וז"ל וכתב ע"ז חין הפירוש שחלק

ב"ח בהגהת הטור אות ז' וז"ל וכתב ע"ז חין הפירוש שחלק
(ג)

אחד מתרחק מחבירו זה למעלה וזה למטה כמו שמבינים
מקלף שוחטים שדבר זה הוא בכל מקום שיחמך הכשר החי
אלא הפירוש הוא הכשר מה דמז' ועטעט במקום השחיטה
והחלל מתכסה משח"כ בתורבין ששאר החלל מגולה ואין
מתקומט עכ"ד : (י) גדל מקום

שישייר וכו' בגמרא שם דף מ"ד
ע"א למעלה עד כמה אמר רב
נחמן עד כדי שישייר ופרש"י עד
מקום שישייר שם שער שגוררין
בסכין מכרס הפנימי וכו"ף
והר"ש ז"ל פירוש ישעיר דקאי
פרזי פרזי דדמי לכריסא ע"כ
ונראה דלא דלא חד שיעורא היא
וכן משמע מדברי רבינו שכתב
בכ"מ שם אחר דברי הר"ף
והר"ש ז"ל ולפי זה ישעיר היינו
מלשון ארס שיעיר ע"כ והיינו כפירוש
רש"י ז"ל שיש שם שער : (יא)
שחיטתו פסולה וכו' כתב הר"ב
ש"ך ז"ל שאין לך נבילה גדולה
מז ודחה דברי רבינו שכתב
משנה שכתב שאינה נבלה ממש
ונפקא מינה לענין אורו ואת
בנו כדלעיל סי' ט"ו ס"ט עכ"ד
כלומר דשם כתב דלא נחגבל
האחד בידו מותר לשחוט השני :

(ב) **וב"ש** מתחילת המקום שבשוחטבין
אותו מתכווין (י) עד מקום
שישער ויתחיל להיות פריצים בברס שחם
למעלה ממקום זה והוא הנקרא תורבין הושט או
למטה ממקום זה והוא מתחילת בני מעים (יא)
שחיטתו פסולה (יב) ושיעור תורבין הושט שאינו
ראוי לשחיטה למעלה בבהמה ודחה כדי שיאחזו
בשתי אצבעותיו הגב וז"ל כדי רוח ד' אלצנות
(רש"י ומכרי"ו) וקבלה ביד הקדמונים שכל בהמה
וחיה השיער עד מקום שמגיע שם לחן הבהמה או
החיה כשכופפין אותה (הגב במכרי"ו) (יג) ובעוף הבל
דפי גדלו וקטנו הגב ואין חילוק בין יונה לשאר עופות
דכלן שערן שוב (הסכמת כל הפוסקים) :
ולמטה

להניח ללד הראש כג' אלצנות וארבע וכתבו החוס' כדי
תפיסת יד פירש בקונטרס ארבע אלצנות תימא דבעוף מאי
ופירש ריב"ס ארבע אלצנות בראמים גדולים מכאן ואילך
כל חד וחד לפי מה שהוא גדול וכו"ג מפרש כדי תפיסת
דנקיט אישים בשתי אלצנותיו ודבריהם דברי קבלה ויש
לסמוך עליהם עכ"ל , גם כר"ף ז"ל כתב דברי כה"ג ז"ל
עד כדי תפיסת יד ופרש"י לה רבנן כדי שיחפסו בשתי אלצנותיו
עכ"ד : (יג) ובעוף הכל לפי גדלו וקטנו וכו' כ"כ הרמב"ם
מדעתה עלמו ולא הביאו רבינו לא בכ"מ ולא בכ"ז מקום מולא
דן זה וז"ל דפשוט הוא דכיון ששיעור תפיסת שתי אלצנותיו
היינו בבהמה וחייה אס כן פשיטא דשיעור תורבין הושט של
עוף שהוא פחות מזה ולפי זה לא כתב מילתא פסיקתא אלא
לפי גדלו וקטנו כלומר במין העוף שיש אוחיז גדולים שתורבין
הושט שלהם גדול מתורבין הושט של תרנגולים ושל תרנגולים
גדול משל תורים ובני יונה ואין לומר דכלל לפי גדלו וקטנו
קאי אמין אחד ששיעור אחד גדולים ושיעור אחר לקטנים
דאם כן גם בבהמה וחייה לימא הכי הכל לפי גדלו וקטנו
דלעגל רך בשנים יתנו שיעור אחד ואשור הגדול שיעור אחר
אלא ודאי כדארמין .

וכו' מלאתי אה"כ בש"ך דכתב ח"ל בבהמה וחייה כדי וכו'
משמע דס"ל לכל בהמה וחייה שוות בשיעור זה רק
בעוף שיש במינו קטנים הכל לפי גדלו וקטנו ע"כ והיינו
כדפרישית ששיעור תורים לחוד ושיעור אוחיז לחוד וכו"ב
המפה חולק על זה דכתב דאין חילוק בין יונה לשאר עופות
דככולן שיעור' שוב ודברי תימא הוא זה דלאו תורבין הושט
של יונים שיש הם להורבין הושט של אוח הגדול ועוד דאין
בזה הסכמת כל הפוסקים והלא החוס' בשם ריב"ס כתבו
דשיעור ארבעה אלצנות דכתב רש"י היינו בראמים גדולים
מכאן ואילך כל חד וחד לפי מה שהוא גדול כנז"ל וגם
הרמב"ם ז"ל סובר כן כדבסמוך ואילך כתב : הסכמת כל
הפוסקים וז"ל :

ולענין מעשה כל מקום שחמך ומתכוין נקרא ושת וכשר
ב"ח

א' שח

שח לשחוט עופות או בכמות הרבה ובכך והתחיל לשחוט יכול לומר לחבירו לגמור בהם ואין צריך לבדק כנה"ג בהגהת הטור אות י' בשם הרא"ה משם הרמב"ן ז"ל : (טו) היו לפניו הרבה לשחוט ובכך על השחיטה וכו' , גם זה לשון הטור ז"ל בשם סמ"ג

ד (טז) דין דין לפניו הרבה לשחוט ובכך על השחי' ואח"כ הביאו לו עוד אם כשמביאים לו האחרונות יש עדיין לפניו מאותם שהיו לפניו כשבירך אין צריך לחזור ולברך ואם לאו צריך לברך (יז) ולבתחילה טוב ליהדר להיות דעתו בשעת ברכה על כל מה שיביאו לו :
ח (יח) דין שוחט היה או עוף ודעתו לשחוט עוד ושחט וביסה ובירך כשחזור לשחוט אין צריך לחזור ולברך על השחיטה שאין הבסוי הפסק הגם וכן הדין אם שחט חיה ורולף לשחוט בהמה מכסה דם החיה ושחט בהמה בלא ברכה (כל נו) :

ב מקום השחיטה בצואר וכו' ד' סעיפים :

א (א) מקום השחיטה בצואר בקנה לצד הרא' משפוי כובע ולמט' והוא קודם שיתחיל הכובע לשפע ולעלות והיינו שיר בוחימי (ב) והוא שבסוף הקנה ולמעלה יש בתוך טבעת הגדולה כמו שני גרגרים מגוף שחוי (פירוש חרנוס גדל און הסחוס דכחון כלומר הקנה שבאון ונקראים חימי (ג) ואם שחט בתוך החימין ושייר מזהם בר שהוא למעלה כשורה שהרי שחט משיפוי כובע ולמטה ואם לא שייר מזהם בלום אלא שחט למעלה מזהם הרי זו מוגרמת (ע') הנהמה הכרעת הסכין חוץ למקום שחיטה לזד הראש אז לזד הגוף ופסולה (ד) ולבתחילה ישחוט למטה מטבעת הגדולה (מרדכי פרק א"ט ומחרי"ו הלכות שחיטה) . ושיעורו

עוף וכו' גם זה לשון הטור ונפל טעות סופר בש"ע שלפני עם באר הגולה דמקום שחט הטור ושחט וביסה כחוב כאן ושחט וביסה וטעות סופר הוא וכתב רבינו בב"י ונלמד זה מדאמרין בפרק כיסוי הדם דף ע"ו ע"כ הא דתקן רבי יאודה לומר שחט חיה יבסה ואחר כך ישחוט את העוף ובגמ' מודה רבי יאודה לענין ברכה שאינו מצריך אלא אחד כלומר לברכה השחיטה שאף על פי שאין לכסות דם החיה אף צריך לברך על השחיטה העוף לכיסוי לא הוי הפסק מבטם ולאפטר למשחט בחד ידא ומכסה בחד ידא ואע"ג דלא ק"ל כרבי יאודה מכל מקום מדברי רבי יאודה נשמע לרבנן להיבא דשחט וביסה וצריך על הכיסוי כשחזור ושחט אף צריך לברך על השחיטה וכו' אע"ד וכתב כנה"ג בהגהת הטור אות ט"ו דעל כיסוי השני צריך לחזור ולברך :

(א) מקום השחיטה בצואר

בקה וכו' בפ"ק דחולין דף י"ט ע"א לסיקין והלכתא משיפוי כובע ולמטה כשרה והיינו שיר בחיטי ופירוש רש"י שיפוי כובע כעין כובע יש למעלה מן הקנה ככובע על הראש ואין זה אותו בשר קטן שנופל על פי הקנה לעכב את הקול אלא כמין כובע ממש הוא עשוי ומתאמצתיו ולמעלה הולך וכלה ונעשה חדוד כמין קולמוס וקרי שפוי כובע והלכתא משיפוי כובע ולמטה קודם שיתחיל הכובע לשפע ולעלות כשרה משם ולהלן לזד הראש טריפה והיינו שיר בחיטי כלומר כמאן דאמר שיר בחיטי כשרה : (ב) והואש בסוף

הקנה וכו' כן פירש הרמב"ם ז"ל בפירוש המשנה בפ"ק דחולין על מחי' דהשוטה מתוך הטבעת וכו' וז"ל וכתב אוחו טבעת יש כמו שני גרגרים מגוף שחוי וקורין אותם חמימי חייטי ע"כ : (ג) ואם שחט בחוץ החיטים וכו' הרי זה לשון הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהלכות שחיטה עד ופסולה וכתב רבינו בב"י שכן הסכמה כל הפוסקים שאם שייר מהחימין כג שהוא לזד הראש כשרה ודלא בהגהת אשירי בשם ראבי"ה שאם נגע בחיטי טרפה ע"כ : (ד) הגה ולבתחילה ישחוט וכו' וכן הסכמה אחרונים והביאם כנה"ג בב"י אות ז' גבי מ"ש רבינו בב"י ודלא כראבי"ה שאם נגע בחיטי טרפה כתב הרב וגם רש"י בפ"ק סימן מ' כתב ואין הלבון משמע כן גם חין הסוגיא מחוורת אליביה ומכל מקום נראה דלא מכשירין לכתחילה כי אם בטבעת הגדולה וכן ר"ח בן אנטונינוס לא השיד אלא שכשרה בדיעבד וכ"כ בעל העיטור וכן בשחיטות האשכנזים כתבו לשחוט לכתחילה מטבעת הגדולה ואילך עכ"ד ואע"ג דרוב ז"ל שם ראה לומר דאף בדיעבד אסרו שחיטות האשכנזים לכבד כהב הרב ומיהו כתב ב"ח בשם רש"י והסכים הוא ג"כ לזה דבהפסד מרובה יש להקל וכ"כ ט"ז וכן הסכים הש"ך עכ"ד הרי דכל אפיא שיש ראשונים ואחרונים ז"ל דאם שחט בחוץ החיטים ושייר מהם כל שהוא למעלה כשרה אלא שיש צד שלשה חלוקות לדעת הרמב"ם והסכמת כל הפוסקים הראשונים שכתבו רבינו בב"י כמ"ל כשרה אף לכתחילה ולדעת הר"ב במתה וכל האחרונים לדעת רש"י דוקא בדיעבד

עד צריך לברך וכתב רבינו בב"י ז"ל טעמו מבטם דכל שיש לפניו עדין מאותם שהיו לפניו כשבכך נראה שעדין הוא קבוע לשחוט וכשמגר כל מה שלפניו הוי סילוק וכן נראה קלם מדברי הרא"ה שכתב כפי כיסוי הדם ז"ל וביבא שלא היה בדעתו לשחוט אלא עוף אחד ואחר ששחט הביאו לו עוף אחר צריך לברך על השחיטה כדלמדין גבי שמש שמכרך על כל פרוסה ופרוסה משמע הא אם הביאו לו קודם שנשחט אפי"י שכבר בירך אף צריך לחזור ולברך על השחיטה השני עכ"ל וממנו חרשו דהא דכתב הכהן היו לפניו הרבה לשחוט וכו' לאו דוקא הרבה אלא אפילו עוף אחד כל שחט קודם שנשחט אף צריך לחזור ולברך וכן פירש ש"ך דבריו שבכאן מהא דכתב בב"י וכו' כנה"ג בהגהת הטור אות י"ב וג"ל הכותב דמ"ש רבינו היו לפניו הרבה ולא אחד דהוא רבותא טובא כדלמדין נגזר אחר לשון הטור וסמך על המבין דכשכתב אם כשמביאים לו האחרונות יש עדין לפניו מאותם וכו' משמע להדיא דלא שחט אחד או שנים (יז) ולבתחילה וכו' הרי זה דעת עלתנו שכח בב"י ז"ל ולענין הלכה טעם סמ"ג נכון הוא וכל שכן שכבר הוכחתי שהרא"ה מסכים עמו ועוד דכל ספק בניכוח להקל ולכתחילה טוב ליהדר להיות דעתו בשעת ברכה על כל מה שיביאו לו עכ"ל והולך לכתוב כן רבינו משום שהטור ז"ל חולק על סמ"ג וכתב יחד דבריו ואין נראה לחלק אלא כל מה שלא היה לפניו כשבירך צריך לברך עליו אלא אם כן היה דעתו על כל מה שיביאו לו עכ"ל ולכן כתב רבינו דלענין הלכה היבא שלא היה בדעתו לשחוט אלא אותם שלפניו אף על גב שהטור מזריך ברכה אחרת על הבאים אח"כ אף על פי שיש עדין לפניו מאותם שבירך עליהם מן הראוי שלא יברך ברכה אחרת כיון שטעם הסמ"ג נכון והרא"ה מסכים עמו וס' ברכות להקל ולכתחילה כיון שהטור מזריך ברכה אחרת טוב ליהדר ולהיות דעתו וכו' דבזה יולא ידי כולם אף לדעת הטור דהכל הולך אחר דעתו של שוחט בשעת ברכה אם כיון נאוחה שלפניו דוקא צריך לחזור ולברך למ"ד ואם דעתו לכל מה שיביאו לפניו אף צריך לחזור ולברך לב"ע .

ובתב ש"ך ישם רש"י ופרישה וב"ח דשוחט המיוחד לעיר לעולם דעתו על כל מה שיביאו לו אפילו בב' מינים ואין צריך לחזור ולברך כל זמן שלא שח בנתים עכ"ל והביאם ג"כ כנה"ג בהגהת הטור אות י"ג אלא שכתב משם אפילו בב' מינים וכתב אח"כ וכתב ט"ז משמע אפי' בשני מינים ע"כ דלא ידעתי מאי קאמר משמע והלא בפ"י אחרת כמו שכתבתי בשו"ת ואף שיהיה לפי מהבגינו היינו כל זמן שלא יבסה דם הראשון שכתבתי לעיל בס"ק ס"ו דשיחה אינה הפסק לדידן קלעיל ס"ה : (יח) היה שחט חיה או

בין צבחה בין כחיה בין כשוף והוא מלאח פסיקתא : (יר) ולמנוח עד הצפק וכו' דולק לומר עד גבו של זפק : (שו) לריך השוחט שיטחו בצמלע האור וכו' גם זה לשון הרמב"ם ז"ל שם עד והוא ולא עד בכלל ממשנה פ"ק דחולין דף י"ט ע"ג השיטת מן הצדדין שחיטתו כשרה וכתב הר"ן ז"ל דדוקא גדיענד אבל לכתחילה מלוה לשחוט בצמלע האור הלא כפיר' רש"י דפירש חף לכתחילה ע"כ וכ"כ החו"ס והרא"ש והטור ז"ל דדוקא גדיענד שחיטתו כשרה כשהוא מן הצדדין אבל לכתחי' ישחוט בצמלע האור : (שו) והוא שהחזיר הסימנים כ"כ החוספות שם ז"ל שהוא מן הצדדין מלין למימר דוקא גדיענד ואפילו החזיר הסימ' גזירה אטו לא החזיר ע"כ ומשמע דאפילו לא ידע שחטתו כגי כהני דכיון שהחזירם מהחמא שחט הסימנים קודם המפרקת אלמא הכל תלוי בחדרה הסימנים ואם לא החזירם שחיטתו פסולה אפילו גדיענד וכ"כ רבינו בב"י לעת החוס' :

(זו) וידע וכו' כ"כ הרא"ש שם ובלבד שידע שחך הסימנים וכו' וכתב רבינו בב"י וגראה מדבריו דאפילו החזיר לריך שידע שחך הסימנים קודם המפרקת ואפילו לא החזיר' כג' שידע שחך הסימני' קודם שחך המפרקת כשרה עד כאן אלמא הכל תלוי גדיענד

ואם לא ידע פסולה אפילו החזיר הסימנים וקשה מנייה וביי שפסק כהחוס' והרא"ש ז"ל והם מחולקים מן הקלה אל הקלה וכו"ן ז"ל כתב ז"ל וירך לומר זמ"ש המחבר וידע הוא וי"ו מחלקת כלומר והוא שהחזיר או ידע עכ"ל כלומר שאין לריך שני הנאים אלא אחד מהם או שהחזיר הסימנים כדעת החוס' ואפילו בפתח כשרה או שידע שחטתו הסימנים קודם המפרקת ואפילו לא החזיר כשרה כדעת הרא"ש ז"ל :

יע"ד פי ז' לריך לומר שלא הכריע רבינו לא כמר ולא כמר וזה דוחק דאם כן היל"ל בזה הלשון יש אומרים שיחזיר הסימנים וי"א שידע אם שחטתו וכו' כדרכו בכל מקום שמביא שחי סברתו ולא הכריע וכו"ג בהגהת ב"י אורח ט"ו הרגיש גם אה זה והביא דברי הש"ך ופנה הכי כתב ז"ל ולי גראה שרבינו המחבר פסק כדברי החוס' דנעיין שהחזיר דוקא משום דכשחזיר ידע בודאי ששחט את הסימנים החילה ומ"ש בפסד הקלר והוא שהחזיר הסימנים וידע שחטתו קודם אין פירושו שלריך שני הנאים אלו אלא פירושו קא מפרש וכו"ק והוא שהחזיר הסימנים וידע שחטתו וכו' ואי מ"ש וידע שחטתו הוא תנאי הול"ג וידע שחטתו אבל באומרו וידע מוכח דהוא פירוש להחזיר דבהחזירו ידע שחטתו קודם עכ"ל :

יר"א ידעתי מה היה לו להרב ז"ל שכוא עלמו בזהו פרק באחורו מקום בריש אורח הגז' העתיק לשון רבי' המהבר בזה הלשון וידע וכן הוא בש"ע עם בחר הגולה ובדפוס ישן של ויניציא ובימין משב שדפוס מהדש וכן היא גירסה הר"ב ש"ך ז"ל כגז' לעיני ואם כן מה היה לו להרב ז"ל מרישא לסיפא דכתחילה כתב לשון רבינו ז"ל בוידע ולבסוף כתב וידע ובנה בנינו על מילת ידע :

יא"ה על גב דבש"ע שדפוס עם ש"ך כתוב וידע גראה להדיא דטעות סופר הוא שכתב הר"ב ש"ך ז"ל כשפסל בגשון זה כתב פעמים הרבה וידע אם כן נפסל העור יפול

העור ועדין הקושיא במקומה עומדת ול"ע : (יה) מן העורף וכו' כגמרא שם בשוחט מן העורף שחיטתו פסולה המולק מן העורף מליקתו כשרה ואי ס"ד מחזיר דוקא מאי איריא מזלק אפילו שוחט גמי אלמא כל שהחזיר הסימנים למקום ששוחט אפילו מן העורף גמי שחיטתו כשרה : (יט) טוב ליהרר למשמש בסימנים וכו' הרי זה לשון הכלבו וכן אנו מוכיחים לתשום הסימנים ביד גב בעוף לאפוקי מנהג קושטנטיניא ושאר מקומות שאין חופסים סימני העוף ביד ולריך וזירות טפי שלא יבא לידי עיקור אי דרסה ; (כ) וביונים וכו' ולכן כתב רש"י ז"ל בפרק הגזל קמא סימן כ"ג הביאו הר"ב כה"ג בסימן א' בב"י אורח כ"ז דאפילו מי שהוא בקי לשחוט תרנגולים אינו יכול לשחוט לפריי וחרוים וכו' וינה הקטנים אלא מי שכבר שחט חוחם ולחמתי ומה שאין נוחין לכתחילה לשחוט אורח לחמתי בזה היינו משום דלא שכיחי ומשום הכי ראיחי אפילו מומחים גדולי שמעתי שיבא לידם טוף קטן שהיו שוחטין אותו עם תרנגולת כדי להסתלק מהשם ברכה לטבלה עכ"ד דולק לומר שאם ישחוט בן יונה לבדו שמה יתגבל בידו וגמלא ברכת השחיט' לטבלה וכו"ג ש"ך בסימן ה' הביא דבריו אלה וכתב בחר הכי ואף על פי כן ראיחי השוחטים

(יד) ולמטה עד האפק
הנה ועוף שאין לו זפק עד בין האגפים (כ"י) ואפי שאין אנו בקיאות בשחורן אלו נכון לשחוט בצמלע האור לארכו דלא זילא יחידו ספק וב"י בשם סמ"ק :

ג (טו) צירוף השוחט שיטחו באמצע הצואר ואם שחט מן הצדדין שחיטתו בשרה (טז)
והוא שהחזיר הסימנים (יז) וידע שחטתו קודם שחך המפרקת בי הסימנים רבים ונדיחים מן הסכין והוא הדין לשוחט מן (יח) העורף :

ד (יט) טוב ליהרר למשמש בסימנים ולהפשם קודם שחיטה כרי שחזמונו קודם בשר הצואר (ב) וביונים נמצאים הסימנים בצדדיה וצריך אימון ידיה וזירות גדולה שאם לא ימשמש בהם ויזימנה לפניו קודם שחיטה קרוב הדבר מאד לפשוט ולחתוך המפרקת קודם הסימנים :

כא שיעור השחיטה בכמותה וכו' ה' סעיפים :

א (א) כמ"ה הוא שיעור השחיטה (של) הקנה והושט השחיטה המעור' שיחטבו שניהם בין בבהמה בין בעוף וזוה יתכוין השוחט (ב) ואם שחט רוב אחד מהם בעוף ורוב שנים בבהמה (ג) וכויה

ועהים לשחוט שני לפורים או יונים קטנים יחד וחו לא משום דלכילי האי לא חיישינן שיחטבו שניהם עכ"ד :

(א) כמ"ה הוא שיעור השחיטה הקנה והושט וכו' הרי זה לשון הרמב"ם ז"ל בפ"א מהלכות שחיטה בקלח שגוי לשון ממשנה ריש פ"ב דחולין דף כ"ז ע"א השורט אחד בעוף ושנים בבמה שחיטתו כשרה וזוהו של אחד כמזכו ובגמרא פריך השוחט גדיענד אין לכתחילה לא שנים בבמה לכתחילה לא עד כמה לשחוט ולחיל אי בעיה אימא האחד בעוף קאי כלומר לכתחילה לריך לשחוט שנים בעוף אך אם שחט גדיענד אחד כשרה ואי בעיה אימא ארובו של אחד כמזכו קאי כלומר לכתחילה לריך לשחוט גב שניהם אלא שאם שחט גדיענד רוב אחד בעוף ושני רובים בבמה שחיטתו כשרה :

ובתב הרא"ש ז"ל מסבירא כיון דחיתה הרי סימניו עבדינן לחומר לכתחילה לריך לשחוט שני סימניו אף בעוף עכ"ד וזהו דעת הרמב"ם ושאר פוסקים ז"ל . (ב) ואם שחט רוב אחד מהם בעוף וכו' דקדק לכתוב אחד מהם משום דנגמרא דף כ"ח החתך אחד בעוף רב נחמן אמר או ושת או קנה רב אלא חמר ושת ולא קנה ומסיק והלכתא כרב נחמן דאחד דקאמר או האי או האי וכ"כ הטור ז"ל וזוה אחד בעוף בין בקנה בין בושט וכן פסק כה"ג בהגהת ב"י אורח כ' לאפוקי יש פוסקים כרב אלא דדוקא ושת ולא קנה והביאם רבינו בב"י בשם הכלבו ותמה עליהם רבינו שם יע"ש : (ג) וכחיה וכו' גראה דמה שהשוה הרמב"ם היה לבמה לענין זה להכירה בשני סימנים משום דנגמרא שם דרש עובר גלילאה במה שנבדלה מן היבשה כהשירה בשני סימנים ופרש"י מן היבשה לפיכך יש לה חיות בריא וחזק כלומר ומשום הכי לריך לשחוט לפחות רוב שנים עד דנפיק מינה חיות שבה דגים שנבראו מן המים כשחזקו בולא כלום עוף שנברא מן הרקק ר"ל מקום שיש שם מים ויבשה והוא

בין צבחה בין כחיה בין כשוף והוא מלאח פסיקתא : (יר) ולמנוח עד הצפק וכו' דולק לומר עד גבו של זפק : (שו) לריך השוחט שיטחו בצמלע האור וכו' גם זה לשון הרמב"ם ז"ל שם עד והוא ולא עד בכלל ממשנה פ"ק דחולין דף י"ט ע"ג השיטת מן הצדדין שחיטתו כשרה וכתב הר"ן ז"ל דדוקא גדיענד אבל לכתחילה מלוה לשחוט בצמלע האור הלא כפיר' רש"י דפירש חף לכתחילה ע"כ וכ"כ החו"ס והרא"ש והטור ז"ל דדוקא גדיענד שחיטתו כשרה כשהוא מן הצדדין אבל לכתחי' ישחוט בצמלע האור : (שו) והוא שהחזיר הסימנים כ"כ החוספות שם ז"ל שהוא מן הצדדין מלין למימר דוקא גדיענד ואפילו החזיר הסימ' גזירה אטו לא החזיר ע"כ ומשמע דאפילו לא ידע שחטתו כגי כהני דכיון שהחזירם מהחמא שחט הסימנים קודם המפרקת אלמא הכל תלוי בחדרה הסימנים ואם לא החזירם שחיטתו פסולה אפילו גדיענד וכ"כ רבינו בב"י לעת החוס' :

(זו) וידע וכו' כ"כ הרא"ש שם ובלבד שידע שחך הסימנים וכו' וכתב רבינו בב"י וגראה מדבריו דאפילו החזיר לריך שידע שחך הסימנים קודם המפרקת ואפילו לא החזיר' כג' שידע שחך הסימני' קודם שחך המפרקת כשרה עד כאן אלמא הכל תלוי גדיענד

ואם לא ידע פסולה אפילו החזיר הסימנים וקשה מנייה וביי שפסק כהחוס' והרא"ש ז"ל והם מחולקים מן הקלה אל הקלה וכו"ן ז"ל כתב ז"ל וירך לומר זמ"ש המחבר וידע הוא וי"ו מחלקת כלומר והוא שהחזיר או ידע עכ"ל כלומר שאין לריך שני הנאים אלא אחד מהם או שהחזיר הסימנים כדעת החוס' ואפילו בפתח כשרה או שידע שחטתו הסימנים קודם המפרקת ואפילו לא החזיר כשרה כדעת הרא"ש ז"ל :

יע"ד פי ז' לריך לומר שלא הכריע רבינו לא כמר ולא כמר וזה דוחק דאם כן היל"ל בזה הלשון יש אומרים שיחזיר הסימנים וי"א שידע אם שחטתו וכו' כדרכו בכל מקום שמביא שחי סברתו ולא הכריע וכו"ג בהגהת ב"י אורח ט"ו הרגיש גם אה זה והביא דברי הש"ך ופנה הכי כתב ז"ל ולי גראה שרבינו המחבר פסק כדברי החוס' דנעיין שהחזיר דוקא משום דכשחזיר ידע בודאי ששחט את הסימנים החילה ומ"ש בפסד הקלר והוא שהחזיר הסימנים וידע שחטתו קודם אין פירושו שלריך שני הנאים אלו אלא פירושו קא מפרש וכו"ק והוא שהחזיר הסימנים וידע שחטתו וכו' ואי מ"ש וידע שחטתו הוא תנאי הול"ג וידע שחטתו אבל באומרו וידע מוכח דהוא פירוש להחזיר דבהחזירו ידע שחטתו קודם עכ"ל :

יר"א ידעתי מה היה לו להרב ז"ל שכוא עלמו בזהו פרק באחורו מקום בריש אורח הגז' העתיק לשון רבי' המהבר בזה הלשון וידע וכן הוא בש"ע עם בחר הגולה ובדפוס ישן של ויניציא ובימין משב שדפוס מהדש וכן היא גירסה הר"ב ש"ך ז"ל כגז' לעיני ואם כן מה היה לו להרב ז"ל מרישא לסיפא דכתחילה כתב לשון רבינו ז"ל בוידע ולבסוף כתב וידע ובנה בנינו על מילת ידע :

יא"ה על גב דבש"ע שדפוס עם ש"ך כתוב וידע גראה להדיא דטעות סופר הוא שכתב הר"ב ש"ך ז"ל כשפסל בגשון זה כתב פעמים הרבה וידע אם כן נפסל העור יפול

השאר שלא בחלדה וכו' שמוסיף על החלוקה הראשונה ששם נרש טפי ששחט מיעוט קמח ממטה למעלה ע"כ, ואין להקשות לפי פי' לכתוב כך חלוקה בחרח וכל סגן חלוקה ראשונה נדרש טפי דפסולת דליכא למימר זו חף זו קמח, גם אין להקשות דלפי' אחר ששחט חוב הסימנים וא'

אמר לה אמר רב כוונת אמר רב חשי מחלוקת כלומר דרבנן ורבי יוסי במתניתין כ"ג שכתבם שליש ושחט שני שלישים דרבי יוסי דמכשיר סגן מיד דכח אחר קנה פגום דכשרה כלא נמי כשרה ורבנן סגרי הכס כמלא חזי קנה פגום דכשרה מקום שחטת הוא אבל שחט שני שלישים והגרים שליט דברי כלל כשרה דהא חזן חזן חזן של אחד כמותו ועל מיינה דף י"ח ע"א רב ושמואל דאמר ר' חייבוי הלכה כרבי יוסי בר יואה ח"ש הגרים ושחט שני שלישים כשרה כרבי יוסי בר יואה ומה שלא כתב חלוקה שניה דשחט שני שלישים והגרים שליט דכשרה לכוין עלמא כתב רבינו בכסף משנה לדעת הר"ם במ"ל לפי שכבר כתב דלפילו גבי שחיטה הובא דשחט כרוב וסכה במיעוט אחרון כשרה והוא הדין לגבי שאר דברים כפוסלים וכל עין גבי הגרמה ע"ל

החליד הכיין חחה מיעוט כשחט כ' לעיל דיש לאסוף כל סגן בכל אלה החלוקות שפרץ לה געשה ככשר שחטת דיש לומר דכחם לכתחיל' קאמר אבל כדעבד שחטתו כשרה אבל כחא אפילו כדעבד שחטתו פסולה ; בג הגרמה כידל זו שחטת וכו' כרי זכ לשון הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהלכות שחיטה עד לא שכתחיל וכו' וכבר נחבאר זה באר היכיך למעלה בסיומן ק' עד היכן היא מקום כרוא' לשחיט' בין למעלה בין למטה בין בקנה בין בושט ופירוש לשון הגרמה מה הוא יע"ש חבו שקולר כאן רבינו טולא נח אלא להשמועין חילוקי דמים שנה כדמפרש ואזיל : (בד) בקנה למעלה וכו' ומה שלא כתב ג"כ בושט או בקנה למטה ממקום שחטת כתב רבינו בכסף משנה ח"ל לפי שעתיד לחלק בין הגרים שליט ושחט שליט והגרים שליט וכו' ואילו בושט או למטה ממקום שחטת בקנה נקיבתו במטהו לכך כתב בקנה למעלה משפוי

יב (בג) הגרמה כיצור זה השוחט (כד) בקנה ולמעלה במקום שאינו ראוי לשחיטה (כה) או שהתחיל לשחוט במקום שחיטה ושחט טעם והפה הסכין חוץ למקום שחיטה למעלה וגמרה שם (כו) אבל שחט (כז) דרב חזקיה במקום שחיטה והפה הסכין חוץ למקום שחיטה למעלה וגמר שם והתחיל כל הקנה כשרה והוא הדין אם שחט רוב שנים בבגומה במקום שחיטה והשלים השחיט' בהגרמה או בדרסה כשרה (כח) ויש מי שפוסק בדרסה ויש לחוש לדבריו לכתחילה : כגו והמנהג לכתורף בין בדרסה בין בהגרמה בין במיעוט קמח בין במיעוט בחרח בין בקנה בין בושט (גס כן במהרי"ו) :

יג (כט) הגרים בקנה בתחילת שליט ושחט שליט והגרים שליט וחזר ושחט שליט האחרון בש"ר (לא) הגרים שליט ושחט שליט וחזר והגרים שליט האחרון ה"ו פסולה (לב) ואם דרס או החליד בין בשליט ראשון בין בשליט אמצעי ה"ו פסולה : **יד (לג) כל** איו החלוקים כשהוא ודאי שלא נגע בושט אלא בקנה לצד מעלה

דכשרה מקום שחטת הוא אבל שחט שני שלישים והגרים שליט דברי כלל כשרה דהא חזן חזן חזן של אחד כמותו ועל מיינה דף י"ח ע"א רב ושמואל דאמר ר' חייבוי הלכה כרבי יוסי בר יואה ח"ש הגרים ושחט שני שלישים כשרה כרבי יוסי בר יואה ומה שלא כתב חלוקה שניה דשחט שני שלישים והגרים שליט דכשרה לכוין עלמא כתב רבינו בכסף משנה לדעת הר"ם במ"ל לפי שכבר כתב דלפילו גבי שחיטה הובא דשחט כרוב וסכה במיעוט אחרון כשרה והוא הדין לגבי שאר דברים כפוסלים וכל עין גבי הגרמה ע"ל

יג (כט) הגרים בקנה בתחילת שליט ושחט שליט והגרים שליט וחזר ושחט שליט האחרון בש"ר (לא) הגרים שליט ושחט שליט וחזר והגרים שליט האחרון ה"ו פסולה (לב) ואם דרס או החליד בין בשליט ראשון בין בשליט אמצעי ה"ו פסולה :

יד (לג) כל איו החלוקים כשהוא ודאי שלא נגע בושט אלא בקנה לצד מעלה

שחטתו כפוסל דבין למעלה ובין למטה כדן נקיבתו במטהו וכן לאפוקי למטה בקנה דגס שם נקיבתו במטהו דבין כופי הריאה נידון כריאה ע"ל, (כה) או שכתחיל וכו', הרי זה לשון הטור ז"ל עד וגמרה שם וסיים שחטתו פסולה ופשוט הוא דכיון דרוב השחיטה עשאה שלא במקום שחיטה האי ליה הגרמה שהמיעוט ששחט במקום שחיטה בטלה אלא הריב. (כו) אבל שחט רוב חלל וכו', כ"כ הרמב"ם ז"ל שם עד בין בהגרמה בין בדרסה וכבר רבינו שם שלמד בן מדאמר' בחוספתא בפ"ג דחולין שחט רוב הגרמה כשחט חלל וכו' חס גמר השחיטה לזמן מרובה שחטתו כשרה והוא הדין בהגרמה ודרסה כשחט שכבר נשחט הרוב כרואי לא מיהו למעוט עכ"ד. (כז) רוב חלל הקנה וכו', ק כתב הטור חזקיהו לשון דוקא ששחט רוב חלל הקנה אבל ברוב הטבעת לא כתיב לה שאין הטבעת מקיפות אלא כל הקנה ואעפ"י ששחט רוב הטבעת עדין לא שחט רוב חלל הקנה עכ"ד וכן פרש"י בפ"ק דחולין דף י"ח ע"א גבי מהני' דהשוחט בתוך הטבעת וכו' שהטבעת של קנה אין מקיפות כל הקנה כי יש רצועה כשר חחה הקנה לאורכו ששם מחבר ראשי הטבעת אלא כן אי כתב רוב הקנה הוה משמע רוב הטבעת וזהו למדה שהטבעת פרוחה מחלל הקנה הילכך הולך לבאר רוב חלל הקנה. (בח) ויש מי שפוסל בדרסה וכו' כ"כ הראש"ם ז"ל בסוף פ"ק דחולין דף קמ"ג ע"א ח"ל והרשב"ם ז"ל חילק בין הגרמה לחלדה ופרייה דגבי הגרמה פשיטא לן דלזלי כתר רובא כלומר אלא שחט הרוב במקום שחיטה והמיעוט בהגרמה אזלין בהרובא וכשרה משום דלוחו מיעוט לאו במקום שחיטה הוא והו"ל כדלוי אחר ששחט הרוב הלך לשחוט בגרל דלא איכפת לן אבל שחט כשרה או בדרסה במיעוט בחרח כיון דבמקום שחיטה הוא אזלין בה כח לחומר וכן מחבר עכ"ד.

יב (בג) הגרמה כיצור זה השוחט (כד) בקנה ולמעלה במקום שאינו ראוי לשחיטה (כה) או שהתחיל לשחוט במקום שחיטה ושחט טעם והפה הסכין חוץ למקום שחיטה למעלה וגמרה שם (כו) אבל שחט (כז) דרב חזקיה במקום שחיטה והפה הסכין חוץ למקום שחיטה למעלה וגמר שם והתחיל כל הקנה כשרה והוא הדין אם שחט רוב שנים בבגומה במקום שחיטה והשלים השחיט' בהגרמה או בדרסה כשרה (כח) ויש מי שפוסק בדרסה ויש לחוש לדבריו לכתחילה : כגו והמנהג לכתורף בין בדרסה בין בהגרמה בין במיעוט קמח בין במיעוט בחרח בין בקנה בין בושט (גס כן במהרי"ו) :

יג (כט) הגרים בקנה בתחילת שליט ושחט שליט והגרים שליט וחזר ושחט שליט האחרון בש"ר (לא) הגרים שליט ושחט שליט וחזר והגרים שליט האחרון ה"ו פסולה (לב) ואם דרס או החליד בין בשליט ראשון בין בשליט אמצעי ה"ו פסולה :

יד (לג) כל איו החלוקים כשהוא ודאי שלא נגע בושט אלא בקנה לצד מעלה

שחטתו כפוסל דבין למעלה ובין למטה כדן נקיבתו במטהו וכן לאפוקי למטה בקנה דגס שם נקיבתו במטהו דבין כופי הריאה נידון כריאה ע"ל, (כה) או שכתחיל וכו', הרי זה לשון הטור ז"ל עד וגמרה שם וסיים שחטתו פסולה ופשוט הוא דכיון דרוב השחיטה עשאה שלא במקום שחיטה בטלה אלא הריב. (כו) אבל שחט רוב חלל וכו', כ"כ הרמב"ם ז"ל שם עד בין בהגרמה בין בדרסה וכבר רבינו שם שלמד בן מדאמר' בחוספתא בפ"ג דחולין שחט רוב הגרמה כשחט חלל וכו' חס גמר השחיטה לזמן מרובה שחטתו כשרה והוא הדין בהגרמה ודרסה כשחט שכבר נשחט הרוב כרואי לא מיהו למעוט עכ"ד. (כז) רוב חלל הקנה וכו', ק כתב הטור חזקיהו לשון דוקא ששחט רוב חלל הקנה אבל ברוב הטבעת לא כתיב לה שאין הטבעת מקיפות אלא כל הקנה ואעפ"י ששחט רוב הטבעת עדין לא שחט רוב חלל הקנה עכ"ד וכן פרש"י בפ"ק דחולין דף י"ח ע"א גבי מהני' דהשוחט בתוך הטבעת וכו' שהטבעת של קנה אין מקיפות כל הקנה כי יש רצועה כשר חחה הקנה לאורכו ששם מחבר ראשי הטבעת אלא כן אי כתב רוב הקנה הוה משמע רוב הטבעת וזהו למדה שהטבעת פרוחה מחלל הקנה הילכך הולך לבאר רוב חלל הקנה. (בח) ויש מי שפוסל בדרסה וכו' כ"כ הראש"ם ז"ל בסוף פ"ק דחולין דף קמ"ג ע"א ח"ל והרשב"ם ז"ל חילק בין הגרמה לחלדה ופרייה דגבי הגרמה פשיטא לן דלזלי כתר רובא כלומר אלא שחט הרוב במקום שחיטה והמיעוט בהגרמה אזלין בהרובא וכשרה משום דלוחו מיעוט לאו במקום שחיטה הוא והו"ל כדלוי אחר ששחט הרוב הלך לשחוט בגרל דלא איכפת לן אבל שחט כשרה או בדרסה במיעוט בחרח כיון דבמקום שחיטה הוא אזלין בה כח לחומר וכן מחבר עכ"ד.

שחטתו כפוסל דבין למעלה ובין למטה כדן נקיבתו במטהו וכן לאפוקי למטה בקנה דגס שם נקיבתו במטהו דבין כופי הריאה נידון כריאה ע"ל, (כה) או שכתחיל וכו', הרי זה לשון הטור ז"ל עד וגמרה שם וסיים שחטתו פסולה ופשוט הוא דכיון דרוב השחיטה עשאה שלא במקום שחיטה בטלה אלא הריב. (כו) אבל שחט רוב חלל וכו', כ"כ הרמב"ם ז"ל שם עד בין בהגרמה בין בדרסה וכבר רבינו שם שלמד בן מדאמר' בחוספתא בפ"ג דחולין שחט רוב הגרמה כשחט חלל וכו' חס גמר השחיטה לזמן מרובה שחטתו כשרה והוא הדין בהגרמה ודרסה כשחט שכבר נשחט הרוב כרואי לא מיהו למעוט עכ"ד. (כז) רוב חלל הקנה וכו', ק כתב הטור חזקיהו לשון דוקא ששחט רוב חלל הקנה אבל ברוב הטבעת לא כתיב לה שאין הטבעת מקיפות אלא כל הקנה ואעפ"י ששחט רוב הטבעת עדין לא שחט רוב חלל הקנה עכ"ד וכן פרש"י בפ"ק דחולין דף י"ח ע"א גבי מהני' דהשוחט בתוך הטבעת וכו' שהטבעת של קנה אין מקיפות כל הקנה כי יש רצועה כשר חחה הקנה לאורכו ששם מחבר ראשי הטבעת אלא כן אי כתב רוב הקנה הוה משמע רוב הטבעת וזהו למדה שהטבעת פרוחה מחלל הקנה הילכך הולך לבאר רוב חלל הקנה. (בח) ויש מי שפוסל בדרסה וכו' כ"כ הראש"ם ז"ל בסוף פ"ק דחולין דף קמ"ג ע"א ח"ל והרשב"ם ז"ל חילק בין הגרמה לחלדה ופרייה דגבי הגרמה פשיטא לן דלזלי כתר רובא כלומר אלא שחט הרוב במקום שחיטה והמיעוט בהגרמה אזלין בהרובא וכשרה משום דלוחו מיעוט לאו במקום שחיטה הוא והו"ל כדלוי אחר ששחט הרוב הלך לשחוט בגרל דלא איכפת לן אבל שחט כשרה או בדרסה במיעוט בחרח כיון דבמקום שחיטה הוא אזלין בה כח לחומר וכן מחבר עכ"ד.

יאין להקשות לרבינו מיינה וכו' דהכא פסק כה"ם במ"ל דהגרמה במיעוט בחרח כשרה ואילו לעיל בסיומן כ"ג

ס"ה פסק כרש"י דכל שלא נגמרה השחיטה פוסלת כשהיא והרי רש"י ז"ל כתב בפ' שני דחולין גבי בעיז דרב פפא כחליד במיעוט סימנים מכו וכו' ח"ל וגבי הגרמה נמי בין שחט שליט והגרים שליט ושחט שני שליט ושחט שליט והגרים שליט שחט שני שלישים והגרים שליט מספקא לן דילמא סברא לן כרבנן טרופאי דמיטרפי בכל חלד מיייכו ועבדין לחומר עכ"ד וכן גבי דרשב והלדה פסק כרש"י ז"ל דיש לומר דלפי הכס שהוא במקום שחיטה מה שאין כן כהא גבי הגרמה כמו שכתבתי לעיל בסמוך : (לא) הגרים שליט ושחט שליט גם זה בגמרא שם הגרים שליט ושחט שליט והגרים שליט רב כשרה רב יואה אמר רב טרפס ופסק' כרב יואה אמר רב והרובא לידע ככעס ליעיין בכסף משנה. (לב) ואם דרס או החליד וכו' כבר נחבאר טעמו למעלה בסמוך דדוקא בהגרמה שהוא שלא במקום שחיטה מלשיריין היבא להגרים שליט אחד כיון שרובה נשחטה במקום שחיטה אבל דרסה או חלדה שגם המה במקום שחיטה גם שליט אחד מהם פוסל בהם חף על פי ששני שלישים נשחטו בהיחר. (לג) כל אלו החלוקים כשהוא ודאי שלא נגע בושט אלא בקנה לצד מעלה

שחטתו כפוסל דבין למעלה ובין למטה כדן נקיבתו במטהו וכן לאפוקי למטה בקנה דגס שם נקיבתו במטהו דבין כופי הריאה נידון כריאה ע"ל, (כה) או שכתחיל וכו', הרי זה לשון הטור ז"ל עד וגמרה שם וסיים שחטתו פסולה ופשוט הוא דכיון דרוב השחיטה עשאה שלא במקום שחיטה בטלה אלא הריב. (כו) אבל שחט רוב חלל וכו', כ"כ הרמב"ם ז"ל שם עד בין בהגרמה בין בדרסה וכבר רבינו שם שלמד בן מדאמר' בחוספתא בפ"ג דחולין שחט רוב הגרמה כשחט חלל וכו' חס גמר השחיטה לזמן מרובה שחטתו כשרה והוא הדין בהגרמה ודרסה כשחט שכבר נשחט הרוב כרואי לא מיהו למעוט עכ"ד. (כז) רוב חלל הקנה וכו', ק כתב הטור חזקיהו לשון דוקא ששחט רוב חלל הקנה אבל ברוב הטבעת לא כתיב לה שאין הטבעת מקיפות אלא כל הקנה ואעפ"י ששחט רוב הטבעת עדין לא שחט רוב חלל הקנה עכ"ד וכן פרש"י בפ"ק דחולין דף י"ח ע"א גבי מהני' דהשוחט בתוך הטבעת וכו' שהטבעת של קנה אין מקיפות כל הקנה כי יש רצועה כשר חחה הקנה לאורכו ששם מחבר ראשי הטבעת אלא כן אי כתב רוב הקנה הוה משמע רוב הטבעת וזהו למדה שהטבעת פרוחה מחלל הקנה הילכך הולך לבאר רוב חלל הקנה. (בח) ויש מי שפוסל בדרסה וכו' כ"כ הראש"ם ז"ל בסוף פ"ק דחולין דף קמ"ג ע"א ח"ל והרשב"ם ז"ל חילק בין הגרמה לחלדה ופרייה דגבי הגרמה פשיטא לן דלזלי כתר רובא כלומר אלא שחט הרוב במקום שחיטה והמיעוט בהגרמה אזלין בהרובא וכשרה משום דלוחו מיעוט לאו במקום שחיטה הוא והו"ל כדלוי אחר ששחט הרוב הלך לשחוט בגרל דלא איכפת לן אבל שחט כשרה או בדרסה במיעוט בחרח כיון דבמקום שחיטה הוא אזלין בה כח לחומר וכן מחבר עכ"ד.

שחטתו כפוסל דבין למעלה ובין למטה כדן נקיבתו במטהו וכן לאפוקי למטה בקנה דגס שם נקיבתו במטהו דבין כופי הריאה נידון כריאה ע"ל, (כה) או שכתחיל וכו', הרי זה לשון הטור ז"ל עד וגמרה שם וסיים שחטתו פסולה ופשוט הוא דכיון דרוב השחיטה עשאה שלא במקום שחיטה בטלה אלא הריב. (כו) אבל שחט רוב חלל וכו', כ"כ הרמב"ם ז"ל שם עד בין בהגרמה בין בדרסה וכבר רבינו שם שלמד בן מדאמר' בחוספתא בפ"ג דחולין שחט רוב הגרמה כשחט חלל וכו' חס גמר השחיטה לזמן מרובה שחטתו כשרה והוא הדין בהגרמה ודרסה כשחט שכבר נשחט הרוב כרואי לא מיהו למעוט עכ"ד. (כז) רוב חלל הקנה וכו', ק כתב הטור חזקיהו לשון דוקא ששחט רוב חלל הקנה אבל ברוב הטבעת לא כתיב לה שאין הטבעת מקיפות אלא כל הקנה ואעפ"י ששחט רוב הטבעת עדין לא שחט רוב חלל הקנה עכ"ד וכן פרש"י בפ"ק דחולין דף י"ח ע"א גבי מהני' דהשוחט בתוך הטבעת וכו' שהטבעת של קנה אין מקיפות כל הקנה כי יש רצועה כשר חחה הקנה לאורכו ששם מחבר ראשי הטבעת אלא כן אי כתב רוב הקנה הוה משמע רוב הטבעת וזהו למדה שהטבעת פרוחה מחלל הקנה הילכך הולך לבאר רוב חלל הקנה. (בח) ויש מי שפוסל בדרסה וכו' כ"כ הראש"ם ז"ל בסוף פ"ק דחולין דף קמ"ג ע"א ח"ל והרשב"ם ז"ל חילק בין הגרמה לחלדה ופרייה דגבי הגרמה פשיטא לן דלזלי כתר רובא כלומר אלא שחט הרוב במקום שחיטה והמיעוט בהגרמה אזלין בהרובא וכשרה משום דלוחו מיעוט לאו במקום שחיטה הוא והו"ל כדלוי אחר ששחט הרוב הלך לשחוט בגרל דלא איכפת לן אבל שחט כשרה או בדרסה במיעוט בחרח כיון דבמקום שחיטה הוא אזלין בה כח לחומר וכן מחבר עכ"ד.

הכשר השחיטה פסולה אף על פי שגמר כל השחיטה במקום השחיטה לפי שנקיבתו במשכו ע"כ, וכחב רבינו בב"י ז"ל ש"כ"פ הרא"ש ז"ל בפרק אלו טרפות וברשב"א בחזרה הבית ופשוט הוא נמי אפילו בקנה דוקא למעלה ללד הראש שיך

הגרמה משום שאינו נפסל שם אלא בפסיקה הריב דאילו למטה כיון דקי"ל בין כפי הריאה ידון כריאה דנקיבתו במשכו לא שיך למיתני ביה דיני הגרמה וכן כתב רבינו ירוחם דף ק"ח ע"ד ט"כ"ל. (דד) עיקור ילד כגון וכו', הרי זה לשון הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהלכות שחיטה וכן כתבו החוספות ז"ל בשם כ"כ בפ"ק דחולין דף ט' ע"ה גבי מיתרא דרב יאודה אמר שמואל כל טבח שאינו יוצא הלכות שחיטה אסור לאכול משחיטתו ואלו הן שהייה דריס חלדה הגרמ' עיקור וכחבו החוספות ח"ו וכו"ג פירש דעיקור היינו שנעקר הסימן או נשמת מנתקמו ואם האמר פשיטא דלא מהניא שחיטה כיון שנשמת ועשה טריפה וי"ל דשחיטה לאו טריפה היא אלא שכן הלכה למשה מסיני דחין שחיטה מועלה בה כשנשמת סימן אחד ממקום חבורו ואפילו עוף אם נשמת האחד אין השחיט' מוגלה לסימן השני ע"כ וכן כתב הרא"ש שם דף ק"א ע"ה וברשב"א בחזרה הבית וכתב עוד הרשב"א ז"ל והביאו רבי' בב"י ח"ו"ל ואם תאמר כיון דלאו טריפה ממש היא אלא אסורה משום דלחן שחיטה כשימנינים עוקרים אף כן כשנעקר סימן אחד בעוף ושחט את השני אמאי אינה כשרה דאילו משום שנעקר סימן אחד אינה טריפה כדאמרן ואילו משום

שחיטה הא נשחט סימן השני וכי חיתא הכי נמי דכשרה הא חניא נשמתה הגרמה ואחר כך שחט את הוושט שחיטתו פסולה וי"ל דלע"ג דהכשרו של עוף בסימן אחד בעינין שיהיו הסימנים ראוים לשחיטה וכיון שנעקר אחד מהם אינו ראוי לשחיטה עכ"ל.

וכתב רבינו בב"י ז"ל ומשמע דכיון דשמוטה זו אינה טריפה חלבה בחייה מותרת וכן נר' מדברי הרשב"א ז"ל בחשוכה עכ"ל וזהו מה שכתב הר"ב המפה בסמוך דדוקא לאחר שחיטה וכו' וט"ס הוא וז"ל בשחיטה וכן הוא בלבוש בסעוף י"ו ור"ל הא דנהגו להטריף כל עיקור היינו בשחיטה כלומר שהשחיטה אינה מכשרתה אבל אם בחייה כלומר אם הרגיש בחייה מנחון שסימן אחד שמיט מותרת חלבה וביטחה וכייו דאמרי אינשי דתרגולת טריפה וביטחה כשרה וכן פסקו האחרונים ז"ל הלא המה פרישה בלוח ג' ורפ"ל בפ"ק דחולין סימן י"ו והרשב"ם ז"ל בסימן זה והביאם בכנה"ג בסימן פ"א בהגהה הטור אוח ב'.

וכתב עוד ח"ו"ל וכתב עוד דמשק אליעזר שם אבל לרש"י שמוטה זו אפילו לא נשחט הוי נבלה ולכל הפחות טריפה וחלבה וביטחה טריפה ע"כ ולענין הלכה יש להחמיר אם לא בספק שמוטה בחייה או בערובתה שאז יש לסמוך על המחמירים הלכה וביטחה עכ"ל :

ואני אומר דכיון דרובא דהאחרונים ז"ל מסכימים להחמיר בטלה דעמו של יחיד אלא רבים והיזוה להחמיר ויחמיר

(לה) אבל אם שחט בעוף וכו' ברייתא בפ"ג דחולין דף כ"ח ע"ה שחט את הוושט כלומר בעוף ואחר כך נשמתה הגרמה כשרה כלומר כיון דקיימא לן רוב אחד בעוף אין אחר שחיטה פיסול כלום נשמתה הגרמה ואח"כ נשחטה הוושט פסולה כלומר כיון שכבר נפסלה חמילה בשמוטה הגרמה שוב אין שחיטה מועלת בה. (לו) הא דפסול בעיקור היינו וכו' בפ"ג דחולין דף מ"ד ע"ה אמר רב נחמן אמר שמואל תורבין הוושט שניטל כולו מהלחי כשר ותנא חונא טיפל הלחי התחון כשר כלומר גם חנא דמחני' דקחיני ניטל הלחי התחון כשר מסייע ליה מתקוף לך רב פפא והאיכא עיקור סימני' ולרב פפא קשיא מחני' דקחיני ניטל הלחי התחון כשרה ומשי' בשלמא מחני' לרב פפא לא קשיא הא דלעיקור אישקורי וכו' דאיני' אינימי מעליו הסימן ופירש רש"י ז"ל הא דשמואל דלעיקור אישקורי עיקור סימנים כשנעקר הוושט מן הלחי ומן הכשר ולכך פריך והאיכא עיקור וכו' דמחני' דאיני' אינומי מעליו סימני' שנגמס הלחי מן הכשר שמוטל על הסימנים בין הלחי ובסימן דלאו עיקור הוא שהסימנים מעורין בכשר ולכך מכשר מחני' בניטל הלחי התחון שלא נעקרו הסימנים אלא לשמואל קשיא הא דרב פפא דכא איכא עיקור סימני' ופשי' לא חיתא שניטל כולו אלא שניטל רובו מהלחי ופריך והאמר רבה בר רב הונא שמואל סימנים שגדלדלו ברובא טריפה וקשיא דשמואל אשמואל ומשי' אמר רב גיטא בריה דרב אידי הא דאקפל איקפולי הא דאיפרוק אפרוקי

מעלה אבר בוושט אפילו שחט בו כל שהוא חוץ דמקוב שחיטה בין לצד מעלה בין לצד מטה וכן בקנה יצד מטה קודם גמר הכשר שחיטה אף על פי שגמר כל השאר במקום שחיטה הרי זה פסולה מפני שנקיבת מקומות הללו במשהו : (והמנהג להטריף מכל מקום ואין לשנות) :

מ"ו (דד) עיקור כיצד שנעקר הקנה או הוושט מהלחי ומהבשר ונשמת אחד מהם או שניהם קודם גמר שחיטה (לה) אבל אם שחט אחד בעוף או רובו ואחר כך נשמת השני שחיטתו כשרה נשמת אחד מהם ואחר כך שחט את השני שחיטתו פסולה : הגה ואלו נוכחין להטריף כג' עיקור בין כמיטוט קמח בין כמיטוט בתרא בין בקנה בין בושט (טפ"י מדרי"ו) דוקא לאחר שנשחט אבל בחייו כשר אלא שאין שחיטה מועלת בו ויפקא מינה לענין חלב או גלים שלה שחט כשרות (בית יוסף מחשוכה רשב"א) .

מ"ז (לו) דא דפסול בעיקור היינו כשנעקר כולו אבל אם נשתייר בו אפילו משהו כשר והוא שאותו שנשאר הוא במקום אחד אבל אם מיעוט הנשאר הוא מדולדל שהוא מעט כאן ומעט כאן פסול שניכר הדבר שנעקר בכח ומה שנשאר מחובר חבור מדולדל הוא והוא דיה נעקר כולו ופסול (לו) והג' מילי כשנעקר רובו אבל אם לא נעקר ארא מעוט ורובו קיים אף על פי שרוב זה הנשאר הוא מדולדל מעט כאן ומעט כאן כשר :

שחט

ופרש"י הא דאקפול אקפולי כלומר הא דמכשר שמואל בניטל רובו מהלחי היינו שנקלף מעל הכשר בנחת והקפל כמו וקלף דכיון שנקלף הסימן בנחת אפילו שמה שנשאר הוא מועט הדרא בריא כיון שהוא במקום אחד וכו' דאשר שמואל בגדלדלו רוב הסימנים היינו דאיפרוק איפרוקי כדבר הנעקר בכח שנעקר כאן מעט וכאן מעט עד רובו דאוחו מיעוט הנשאר מחובר אינו מחובר ביחד כלכך לאו חיבור הוא דלא הדרא עד כאן דברי רש"י ז"ל ושאר פוסקים שביא רבינו בב"י ונתבאר דבריו דמ"ס אבל אם נשחט כו' היינו מ"ס לא חיתא דמיטל כולו אלא דמיטל רובו כשרה :

מ"ח אבל אם מיעוט הנשאר כו' היינו מ"ס רב גיטא הא דאיקפל איקפולי הא דאפרוקי אפרוקי כדפרישית (לו) והג' מילי כשנעקר רובו כו' פשוט הוא שברי שמואל לא אמר שהסימנים שגדלדלו טריפה אלא שגדלדלו רובן אבל גדלדלו מיעוט כשרה דאף על פי שרוב הכשר הוא מדולדל כיון שהוא רוב הדרא בריא :

מ"ט דכפירוש סוגיא זו רבו רבו כפירושים מיינס מיינס שונים הלא הם כחובים קלחם בב"י ואין לנו עסק באריכות אלא לבאר דברי רבינו בלבד וזהו כונתנו ואחר מן הפירושים שגאמרו על זה הוא מה שכתב הר"ן בשם ר"ח ז"ל דמה שאמר שמואל סימנים שגדלדלו רובן טריפה רואה לומר שנפרדו הקנה מהוושט איש מעל אחיו ברובן ולא בחבורן כלחי אלא לארכן :

יוסף כשיב על דברי ובסוף דבריו נשאר לו בספק מכל מקום כמה גדולים ושוטים הכימו עמי להכשיר וכן נראה עיקר שהרי האגור וכו' ז"ל החירו בגמלא על הכשין אלא שהר"ם איסורם מחמיר והכו ללא להוסיף עלה ואין לאסור רק בגמלא על הכשין עכ"ל ועיין שם שהביא דברי ב"ח וט"ו שמסיימים לדעה הר"ב המפה.

ד' ענין הלכה אכן בחר מרן ז"ל גיריגן והכי נקטינן וכן הסכים בפרי הדש ולא דמי לגרסת שפסק עד רוב חללי לאסורה כלקמן סימן ל"ד דהתם ליכא למיתלי כי הכא ודו"ק. (מד) השוחט תרנגול וכו' בפרק י"ח דשבת דף קכ"ח ע"ב אמר אביי האי מאן דשחית תרנגולא לכבשיכו לכרעיה בלרעא אי נמי נידל להו מידל דלילמא מנח להו לטופריה בלרעא ועקר להו לסימנים ופירש רש"י לכבשיכו לכרעיה בלרעא כדי שיתכפלו ולא יוכל להתחזק עליהן אי נמי דילגינה יגביהו שלא יהיו רגליו נוגעות בארץ.

(א) השוחט צריך שיבדוק בסימנים וכו' מומחה דרב יואדי אמר שמואל כלשונו בפרק קמא דחולין דף מ' עמוד ראשון. (ב) אם נשחט רובן וכו' כ"כ הרא"ש. שם דף קל"א ע"א ז"ל הטבח צריך שיבדוק הסימני' לאחר שחיטה אם נשחט רובן אבל אין צריך לבדוק אם נעקרו הסימנים מקלחן או ניקבו דסמנין בהא ארובא כמו ר"ח טרפיות ואם בשעה שחיטה דלהי' חסין שחטין לפני שוב אין צריך לבדוק עכ"ל.

וכן כתב הטור ז"ל ומה שלא כתב רבינו ז"ל שאין צריך לבדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ

ב (א) השוחט צריך שיבדוק בסימנים אחר שחיטה אם נשחט רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שחוטין רובן ואם לא ראה שרובן שחוטין אסור; הגה ונהגו לבדוק בדרך זה שחוקף הגדול על שיפוי כונע ומחוק הדחק פלטו הסימנים לחוק ואז יכול לראות אם נשחטו רובן גם אם עבד שמוטה כי אם לא יכנסו הסימ' לפניו לאחר שהסיר אלעזו הוי שמוטה וטריפה (הגהות בשחיטות) מיכה אין צריך לבדוק אחר שמוטה דסמנין ארובה כמו בשאר טריפות (ב) ויש מי שאומר שצריך לראות שהם שחוטין במקום שחיטה בלא הגרמה: הגה ויש לבדוק אחר זה קודם שירוק העוף מידו (מהרי"ק שורש ל"ה בשם שחיטת השכונים) אבל אם לא בדקו מחילה בודק אח"כ ולא חיישינן שמא על ידי הפרכוס נחרחש החתך (סברת מהרי"ק):

ב (ג) הבודקים בגוצה לראות אם נשחט הרוב פועים הם:

ג (ד) נשחט כראוי ובא זאב ונמל בני מעיה והחזירן כשהם נקובות כשרה ודא

כן כתב המרדכי בריש חולין והביאו הגהות אשרי בס"ק דחולין דף ל"א ע"א ז"ל ואותן בני אדם שבוררים הסימנים אחר השחיטה כגולה שמתחבים בסימנים דרך הפה נראה דטעות הוא כי אין זה בדיקה דשמאל לא נשמט הרוב ואזו רוב הנראה לעינים בעינין וכן כתב באור זרוע דהבודק בטובה חיפח רוחו ונשמחו מפני שמאכל' טרפות לישראל דלפילו שחט מעט הנהגה קורע ויואלה ואסור נעסוק בקבורתו של אוכלי טריפות עכ"ל. (ד) נשחט כראוי ובא זאב וכו' בגמרא שם בעא מיניה רב אבה מרב הוגא בא זאב ונטל בני מעים והחזירן כשהן נקובים מהו מי חיישינן שמא במקום נקב ניקב או לא חיל' לא חיישינן שמא במקום נקב ניקב וכתבו החוספות דלפילו יש שם נקבים הרבה שלא במקום שינוי מסחברא דחילין כולם בזאב כי היבא דמכשירים היבא דמשמאל ידא דעבחה עכ"ל כלומר כמו ריאה שנמאל נקובה ולא נודע אם קודם שחיטה ניקבה או אחר שחיטה ספק' לקולא דאמרינן אי במקום שהכניס הטבח ידו לבדוקה במשמוש ידו ניקבה וכשרה כמו שכתבאר לקמן סימן ל"ז ס"ו ולענין פועה ע"ש והוא הדין הכא נמי חילין בזאב והיינו טעמא דכיון שנשחטה כראוי בחזקת היתר עומדת וכל ס' דלחילוד אח"כ חילין לקולא אבל אם קודם שטוע' שנשחטה כראוי אירע אח"כ ספק טריפה כמ"ש הר"ב המפה.

הא למדת דאיסור זה משום נבלה נגעו בה ונפקא מינה לענין אוחו ואח בנז' דמוזר לשחוט בנה אחריה כדלעיל סימן י"ז ס"ט לאפקודי דטרפה לאסור לשחוט בנה אחריה כדלעיל שם ס"ק כ"ה. ומה אין להקשות להרי"ף ולהרא"ש ז"ל דלאו דרכ' לכתוב אלא דבר הכנוג בזמן הזה אם כן למכ פסקו כמ"ד נבלי' דהאי דינא לא נפקא לן מידי בין נבלה דמטמאה לטרפה דלא מטמאה דזו וזו אסורה באכילה וכמו שהקשה נה"ג בהגהת ב"י אוח גי' דעוד היום נפקא מינה בין נבלה לטרפה לאוחו ואח בנז' ושאר נפקותו' שכתבו האחרונים ז"ל בסיומן כ"ז עינין שם וכמו שחירן כן גם כן בכנה"ג אלא לרבינו יש לחמוה למכ כתב איסורי סתם ולא פירש אם נבלה או טריפה כדי לאשמועינן נפקותא דא ועיין כמה שכתבתי לקמן סוף סימן כ"ז: (ב) ויש מי שאומר שצריך וכו' כן כתב בבית יוסף בשם הרא"ש וזה חזק לבנו וכתב הרא"ש ז"ל בתשובה כלל ק"י סימן י"ב דאיתו צרי' לבדוק אלא שנשחטו רוב הסימנים במקום שחיטה בלא הגרמה וכן כתב בא"ח דלה סגי בראיית הסימנים נחתכים בשעה שחיטה דשמאל למעלה משיפוי כונע או בחורבן כושט הם נחתכים עכ"ל.

ד' פ'י שכתב רבינו שם בב"י אחר זה חזק לשונו ולא ראיתי שום אדם שבודק כן ולכן נראה לומר דכל שגראה בעיניו באומד דעמו שהוא במקום שחיטה מפיק מידי הגרמה עכ"ל, לכך כתב הכס סברת הרא"ש ז"ג בלשון יש מי שכתב ולא סתם דלחוש לדבריו מיהא חיישינן (ג) הבודקים בנוגה לראות וכו' כן כתב המרדכי בריש חולין והביאו הגהות אשרי בס"ק דחולין דף ל"א ע"א ז"ל ואותן בני אדם שבוררים הסימנים אחר השחיטה כגולה שמתחבים בסימנים דרך הפה נראה דטעות הוא כי אין זה בדיקה דשמאל לא נשמט הרוב ואזו רוב הנראה לעינים בעינין וכן כתב באור זרוע דהבודק בטובה חיפח רוחו ונשמחו מפני שמאכל' טרפות לישראל דלפילו שחט מעט הנהגה קורע ויואלה ואסור נעסוק בקבורתו של אוכלי טריפות עכ"ל. (ד) נשחט כראוי ובא זאב וכו' בגמרא שם בעא מיניה רב אבה מרב הוגא בא זאב ונטל בני מעים והחזירן כשהן נקובים מהו מי חיישינן שמא במקום נקב ניקב או לא חיל' לא חיישינן שמא במקום נקב ניקב וכתבו החוספות דלפילו יש שם נקבים הרבה שלא במקום שינוי מסחברא דחילין כולם בזאב כי היבא דמכשירים היבא דמשמאל ידא דעבחה עכ"ל כלומר כמו ריאה שנמאל נקובה ולא נודע אם קודם שחיטה ניקבה או אחר שחיטה ספק' לקולא דאמרינן אי במקום שהכניס הטבח ידו לבדוקה במשמוש ידו ניקבה וכשרה כמו שכתבאר לקמן סימן ל"ז ס"ו ולענין פועה ע"ש והוא הדין הכא נמי חילין בזאב והיינו טעמא דכיון שנשחטה כראוי בחזקת היתר עומדת וכל ס' דלחילוד אח"כ חילין לקולא אבל אם קודם שטוע' שנשחטה כראוי אירע אח"כ ספק טריפה כמ"ש הר"ב המפה.

בדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ

בדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ

בדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ

בדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ

בדוק אחר העיקור והנקב כמ"ש הרא"ש והטור ז"ל דכיון דכתב השוחט צריך שיבדוק אם נשחט רובן וכו' ממילא ששעינן שאין צריך לבדוק אלא אחר שחיטה רובן ולא אחר עיקור ונקב. (ג) ואם לא ראה וכו' בגמרא שם בעי אם לא בדק הסימנים אחר שחיטה מאי רבי אלעזר ברבי ינאי אמר טריפה ואסורה באכילה במתני' תנא נבלה ומטמאה במשא במאי קמפלגי בדיב' הוגא דלמר בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיועד לך כמה נשחטה נשחט' הרי היא בחזקת היתר עד שיועד לך כמה נטרפה מר סבר כלומר תנא דמתניתין דקאמר נבלה סבר בחזקת איסור קיימא והשתא שלא נודע בבירור שנשחטה כראוי שלא בדק הסימנים אחר שחיטה. הוי כמתח' מאלוהי וכו' נבלה ומר סבר כלומר רבי אלעזר בר ינאי דלמר טריפה ונאסרה דוקא באכילה ולא מטמאה כנבלה סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת עומתה לא אמרינן ופרש"י. בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת שהרי אסורה היא משום אבר מן הכהי' הילכך אם נולד שום ספק בשחיטה ונבא להעמידה על חזקתה הרי בחזקת איסור היתה מתחילה ומספק אחת באלהייה ספק נשחטה כראוי הילכך אל תחרינה מספק עד שיועד לך שנשחטה כראוי ופסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל כפ"א מהלכות שחיטה דכרי זו נבלה וכתב רבינו בספק משה משום דמסחבר טעמא דמתני' דבחייה בחזקת איסור קיימא והשתא כאלו מחה היא ע"כ